

SPECIĀLISTU SAGATAVOŠANAS KVALITĀTES NODROŠINĀJUMA UN KONTROLES SISTĒMA BALTIJAS STARPTAUTISKAJĀ AKADĒMIJĀ

Speciālistu sagatavošanas kvalitātes nodrošinājuma un kontroles sistēma (tālāk tekstā – KNKS) Baltijas Starptautiskajā akadēmijā (tālāk – BSA) ir pamatota ar šādiem kritērijiem:

- 1) Boloņas procesa regulatīvi;
- 2) Latvijas Republikas „Augstskolu likuma” prasības (5.pants (2) u.c.);
- 3) Teorētiskās nostādnes publikāciju veidā, kas norādītas šī teksta beigās;
- 4) BSA praktiskās izstrādes.

Speciālistu sagatavošanas kvalitātes nodrošinājuma un kontroles sistēmas sastāvdaļas:

1. ***BSA misija***
2. ***BSA politika (attīstības stratēģija)***
  - 2.1. ***politikas izstrāde kvalitātes jomā***
  - 2.2. ***svarīgākie (stratēģiskie) mērķi***
  - 2.3. ***kvalitātes vadības organizatoriskā struktūra***
3. ***Kvalitātes nodrošināšanas un kontroles koncepcija***
  - 3.1. ***kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipi***
  - 3.2. ***kompetences kā kvalitātes sistēmas konceptuāls pamats***
4. ***Kvalitātes nodrošināšanas un kontroles tehnoloģija***
  - 4.1. ***faktoru indikatori, kas nosaka speciālistu sagatavošanas kvalitāti***
  - 4.2. ***kvalitātes nodrošināšanas un kontroles metodes un procedūras***
5. ***Speciālistu sagatavošanas kvalitātes svarīgāko indikatoru monitorings***
  - 5.1. ***monitoringa objekti un izpildītāji***
  - 5.2. ***kvalitātes iekšējais audits***
  - 5.3. ***kvalitātes ārējais audits***
6. ***Plānošana: procesa struktūra***
  - 6.1. ***ikgadēja plānošana un nepieciešamo darbu kontrole***
  - 6.2. ***kvalitātes vadība (Quality Manual): nodrošinājuma kārtība un mehānismi***
  - 6.3. ***svarīgāko terminu definīcijas***

1. Baltijas Starptautiskās akadēmijas misija

Augstākā izglītība ir līdzeklis sabiedrības intelektuālā potenciāla paaugstināšanai. Mūsdienu pasaulē intelektuālais potenciāls ir galvenais faktors katras valsts ekonomiskajā, sociālajā un politiskajā attīstībā. Latvijā, kur ir ierobežoti dažādi resursi, vairojot intelektuālo potenciālu ir it īpaši aktuāli. Tāpēc savu misiju globālajā, sociālajā, izglītojošajā, zinātniskajā un informatīvajā sabiedrībā BSA redz kā nepieciešamību iemācīt saviem studentiem un arī sabiedrībai - profesionālās, informatīvās, komunikatīvās, metodoloģiskās zināšanas, kā arī veidot savu pasaules uzskatu atkarībā no tā, cik dinamiski mainās darba tirgus, tajā pat laikā, saglabājot vispārcilvēciskās un kulturālās vērtības.

2. Baltijas Starptautiskās akadēmijas politika (attīstības stratēģija)

Politika kvalitātes jomā ir svarīgākais kritērijs BSA attīstībā.

Augstskolas vadība publiski nosaka galvenās prioritātes un vērtību orientāciju, kuras ievēro visas ieinteresētās puses (tajās ir ieinteresētas daudzas sabiedrības grupas kā patērētāji, darbinieki, sabiedrība u.c.) un izstrādā iepriekš noteikto prioritāšu un vērtību realizācijas programmu. Kvalitātes

politika ir galvenā BSA vadības sistēmā, un tās sastāvdaļas ir kvalitātes politikas veidošanas elementi.

2.1. Politikas izstrāde kvalitātes jomā

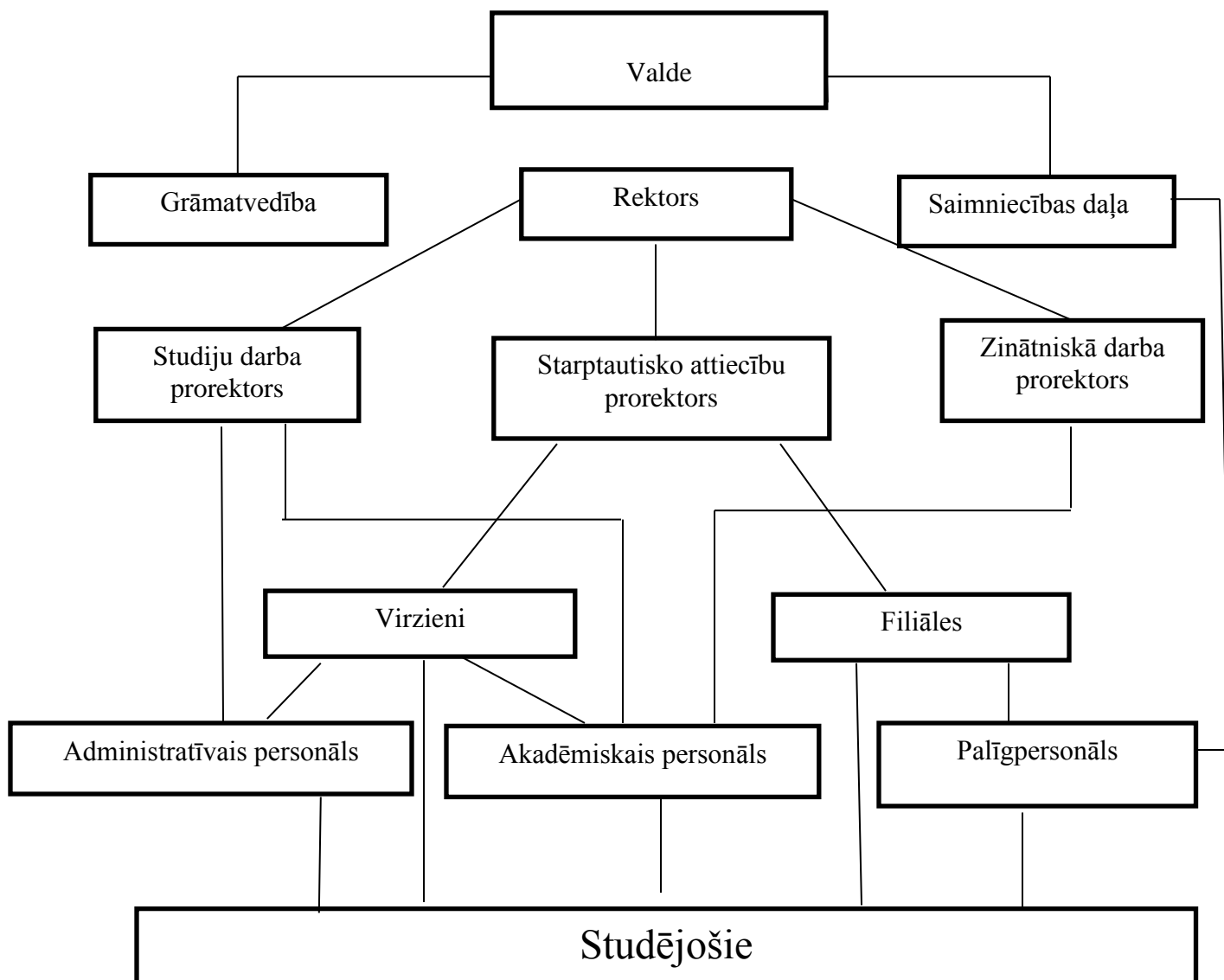
Realizē BSA dibinātāji un Valde pēc sekojoša algoritma:

- augstskolas esošā stāvokļa vērtējums;
- stratēģisko mērķu izveide un apraksts tuvākajiem 5 gadiem;
- pārejas programmas izstrāde no esošā stāvokļa līdz vēlamajam nākotnē.

2.2 Svarīgākie (stratēģiskie) mērķi:

- statusa un konkurētspējas paaugstināšana izglītības pakalpojumu tirgū;
- jaunāko tehnoloģiju izmantošana studiju darbā;
- pētniecības un pasniegšanas saites nodrošināšana studiju procesa laikā;
- pētniecisku grantu un kontraktu apjoma pieaugums;
- vispārēju ienākumu pieaugums – 5% katru gadu
- izmaksu samazinājums par 3% (nav saistīts ar darba apmaksu)
- visu studiju programmu 100% akreditācija
- personāla apmierinātība ar darbu
- Boloņas procesa pamatprincipu realizācija un integrācija starptautiskā izglītības telpā
- konkurētspējīga absolventa sagatavošana darba tirgum
- zinātņu doktoru skaita palielinājums akadēmiskā personāla sastāvā
- pasniedzēju skaita, kas lasa lekcijas angļu valodā, palielināšana
- lekciju kursu angļu valodā palielināšana
- līderpozīciju saglabāšana ārvalstu studentu piesaistē
- BSA abiturientu skaita palielināšana, kas turpina studijas cita līmeņa programmās BSA
- ārvalstu pasniedzēju skaita palielināšana
- atzītas zinātniskās skolas veidošana
- materiālās bāzes attīstība: dienesta viesnīca ārvalstu un citu pilsētu studentiem
- BSA absolventu pastiprināta piesaiste augstskolas darbībā
- pasniegšanas kvalitātes apmierinātības līmeņa paaugstinājums studentu redzējumā
- augstskolas sociālās atbildības paaugstināšana - studentiem, darba devējiem un sabiedrībā kopumā

2.3. Kvalitātes vadības organizatoriskā struktūra

3. Kvalitātes nodrošināšanas un kontroles koncepcija

Par kvalitatīvu tiek piedāvāts uzskatīt tādu augstāko izglītību, kas maksimālā veidā palīdz paaugstināt studējošo intelektuālo potenciālu, veidojot kompetences, kuras profesionālas darbības laikā atļauj iegūt nepieciešamos un prasāmos sociāli nozīmīgus rezultātus.

3.1. Kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipi

Baltijas Starptautiskās akadēmijas kvalitātes nodrošinājuma un kontroles sistēma ir pamatota ar sekojošiem menedžmenta kvalitātes vispārējiem principiem:

- 1. Orientācija uz patērētāju** – studentu (ieکشējie patērētāji) un darba devēju (ārējie patērētāji) ieteikumu un prasību noteikšana un uzskaitē
- 2. Sistēmas pieeja** – kvalitātes nodrošināšanas sistēmas kā savstarpēju elementu un procesu izveide, kas nodrošina BSA darbības rezultativitāti un efektivitāti
- 3. Vadība** – nodrošina BSA darbības mērķu un virzienu vienotību, iesaistot administratīvo un akadēmisko personālus uzdevumu risināšanā saistībā ar speciālistu sagatavošanas augstas kvalitātes nodrošināšanu
- 4. Personāla aktīva piedalīšanās** – speciālistu sagatavošanas kvalitātes paaugstināšanas konkrētu uzdevumu veikšanas atbildības uzņemšanās par to izpildi; personīgās kompetences līmeņa paaugstināšana; radoša pieeja studiju, metodiskā un zinātniskā darba uzlabošanā
- 5. Lēmumu pieņemšana, pamatojoties uz autentiskiem faktiem** – informācijas, uz kuras pamata tiek pieņemti lēmumi visos līmeņos, pilnības un precizitātes nodrošināšana
- 6. Savstarpēji izdevīgas attiecības ar partneriem** – augstskola un tās partneri ir savstarpēji atkarīgi viens no otra, savstarpēji izdevīgas attiecības palielina abu pušu spējas veidot vērtības. Par tādiem partneriem var tikt uzskatīti: skolas, liceji un citas vidējās mācību iestādes, kuru absolventi vēlas studēt augstskolā.

3.2. Kompetences kā kvalitātes sistēmas konceptuāls pamats

Ir acīmredzams, ka augstākās izglītības kvalitāte ir jāvērtē ne tikai pēc studiju procesa kvalitātes (studiju plānu un programmu kvalitāte, akadēmiskā personāla kvalitāte, metodiski-informatīvā nodrošinājuma kvalitāte), bet arī pēc rezultāta - augstskolas absolventa kvalitātes. Pati konstruktīvākā augstskolas absolventa kvalitātes vērtējuma pieeja ir viņa kompetenču vērtējums.

*Ar kompetenci tiek saprasts minimālo nepieciešamo zināšanu, iemaņu un profesionālo prasmju apjoms, kas veicina konkrētu mērķu sasniegšanu noteiktā darbības jomā.
Kompetence = profesionālā (vispārējā profesionālā + speciāla profesionālā) + informatīvā + komunikatīvā + sociāli-tiesiskā + metodoloģiskā + pasaules uzskata kompetenču summa.*

Studējošo kompetenču veidošanas līmeņu vērtējums atkarīgs nevis no paša veidošanas procesa, bet gan no procesa rezultātiem- no diplomdarba teksta un tā aizstāvēšanas procedūras.

Lai iegūtu nozīmīgus rezultātus, mūsdienu speciālistam ar augstāko profesionālo izglītību, jāpiemīt šādām kompetencēm:

- 1. Profesionālā kompetence** – šīs kompetences saturs ir noteikts ar profesionālās darbības specifiku. Jebkura profesionālā darbība paredz ne tikai konkrētu zināšanu apjomu, bet arī konkrētās profesionālās darbības specifiskas metodes
- 2. Informatīvā kompetence** - 1) spēja orientēties informācijas plūsmā; 2) prasme patstāvīgi meklēt, analizēt, pārveidot un izmantot nepieciešamo informāciju; 3) informācijas iegūšanas, pārveides, sistematizācijas, glabāšanas, aktualizācijas racionālu metožu izmantošana; 4) informatīvo tehnoloģiju - interneta, e-pasta, audio un video ierakstu, Skype utt. pārzināšana
- 3. Komunikatīvā kompetence** - 1) sadarbības attiecību un vērtību izpratne, cieņa pret citiem un pašcieņa kā komunikācijas pamats; 2) gatavība un vēlme komunicēt pēc izzināšanas, lietīšķās un personiskās motivācijas; 3) formālās un neformālās komunikācijas pārzināšana, māka klausīties, ieklausīties un sadzirdēt sarunu biedru; 4) lomu uzvedības iemaņas – izpildītājs, kolēģis, vadītājs; 5) valodu zināšanas.
- 4. Sociāli-tiesiska kompetence** – 1) savu sociālo funkciju pārzināšana, kā pilsoņa, sabiedrības locekļa, noturīga pozitīva attieksme pret saviem sabiedriskajiem pienākumiem; 2) cilvēka un pilsoņa tiesību un brīvību pārzināšana, spēja tās realizēt dažādās dzīves situācijās; 3) spēja korelēt savas intereses ar sabiedrības interesēm, fokusēšanās uz sabiedrības pilnveidošanos un attīstību, pamatojoties uz humānisma, brīvības un demokrātijas principiem; 4) noteiktas dzīves pozīcijas esamība un iekšēja gatavība to realizēt; spēja uzņemties atbildību, spēja piedalīties demokrātisku institūtu darbībā un pilnveidošanā; 5) tolerance, cieņas izpausme pret apkārtējiem, neskatoties uz rasi, nacionalitāti, reliģisko piederību, dzimumu.
- 5. Metodoloģiskā kompetence** – vispārzinātnisku un speciāli zinātnisku pētījumu metožu pārzināšana; problēmsituāciju analīzes metožu un problēmu korektas izvirzīšanas metožu pārzināšana; lēmumu pieņemšanas metodes un tehnoloģijas; profesionālās darbības speciālu metožu un tehnoloģiju pārzināšana.
- 6. Pasaules uzskata kompetence** - 1) zinātniska, t.i., sistēmiska un nepamatotā pasaules uzskata esamība, kas palīdz izprast apkārtējo pasauli un adaptēties tai; 2) vērtējošu orientieru un vērtību sistēmu esamība; 3) cilvēka un cilvēces dzīves garīgi-tikumisku pamatu izpratne; 4) vispārcilvēcisku un nacionālu kultūru pamatu zināšanas; 5) zināšanu par dabas, sabiedrības un izzīņas vispārējām likumsakarībām esamība.

4. Kvalitātes kontroles nodrošināšanas tehnoloģijas

Kvalitāte nav jāpārbauda, tā ir jāražo

Speciālistu ar augstāko izglītību sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kontroles tehnoloģija tiek determinēta ar augstskolas apmācības tehnoloģiju. Attiecībā uz augstāko profesionālo izglītību, kas tiek realizēta Baltijas Starptautiskajā akadēmijā, svarīgākie faktori, kas nodrošina tās kvalitāti ir:

- izglītības standartu kvalitāte;
- abiturientu kvalitāte;
- studiju programmu un plānu kvalitāte;
- akadēmiskā personāla kvalitāte;
- studiju procesa informatīvi-metodiskā nodrošinājuma kvalitāte;
- studiju procesa materiāli-tehniskās bāzes kvalitāte;
- speciālistu sagatavošanas vadības procesa kvalitāte.

4.1. Faktoru indikatori, kas nosaka speciālistu sagatavošanas kvalitāti

Izglītības standartu kvalitāte **tiek nodrošināta**

ar izglītības standartiem, kas izstrādāti ārējās struktūrās – LR Saeimas Izglītības, zinātnes un kultūras komisijā, Ministru kabinetā, Izglītības un zinātnes ministrijā, Augstākās izglītības Padomē. Domājams, ka pieminēto struktūru ieguldījums izglītības standartu kvalitātes paaugstināšanā, galvenokārt, ir palīdzības sniegšana augstskolām sabiedrības radošā potenciāla saglabāšanā un paaugstināšanā.

Indikatori:

- 1) Ekspertu vērtējumi, kas pamatojas uz dokumentu analīzi saistībā ar ārvalstu augstākās izglītības nacionālo sistēmu reglamentējošu darbību,
- 2) Valsts akadēmiskās sabiedrības normatīvo dokumentu ekspertu vērtējumi.

Abiturientu kvalitāte tiek nodrošināta

- Ar efektīvu reklāmu, kas tiek realizēta, izmantojot sekojošus pasākumus:
  - 1) semināru organizācija skolu-partneru skolotājiem;
  - 2) studiju virzienu un programmu vadītāju apmeklējumi labākajās Latvijas skolās;
  - 3) ikgadēju konkursu rīkošana bezmaksas apmācībā un apmācībā ar atlaidi; atlase konkursa veidā pēc sertifikātiem;
  - 4) abiturientu intelektuālās attīstības līmeņa tests-vērtējums;
  - 5) abiturientu iestāšanās testa rezultāti.

Indikatori:

- 1) ekspertu vērtējumi, pamatojoties uz reklāmas dažādu formu efektivitātes salīdzinošu analīzi;
- 2) specifisku reklāmas izdevumu (uz 1 abiturientu) skaitlisks vērtējums:
  - skolu skaits, kas piedalījās semināru darbā;
  - skolotāju, kas piedalījās semināros, atsauksmes;
- 3) skolu apmeklējumu skaits; uzstāšanās skaits skolās;
- 4) abiturientu skaits, kas piedalījās konkursos;

- 5) konkursa atlases kvantitatīvi rādītāji;
- 6) abiturientu IQ vidējā līmeņa kvantitatīvs vērtējums;
- 7) iestāšanās testa rezultātu kvantitatīvs vērtējums;
- 8) BSA Mazās akadēmijas klausītāju iestāšanās skaits BSA;
- 9) iestājošos skaits BSA no Rīgas skolu abiturientu skaita; filiālēs – no pilsētas vai rajona abiturientu skaita

Studiju plānu un programmu kvalitāte tiek nodrošināta:

- 1) vispārizglītojošo disciplīnu vienots bloks tiek realizēts sekojošā hronoloģiskā secībā: studenta studiju un zinātniskā darba teorija un metodika, tiesību zinātnes pamati, uzņēmējdarbības un ekonomikas pamati, loģika, retorika, vispārējā psiholoģija, filozofija, sociālā psiholoģija, socioloģija, politoloģija, diplomdarbu sagatavošanas un aizstāvēšanas metodika;
- 2) vispārteorētisku disciplīnu bloks tiek realizēts vairākās studiju programmās: menedžments, mārketing, mikroekonomika, makroekonomika, projektu vadība u.c.;
- 3) instrumentāli (tehnoloģiski) studiju kursi: problēmsituāciju analīze, problēmu korekta izvirzīšana, vadības lēmumu pieņemšanas metodes;
- 4) katrā studiju programmā nodarbības tiek nodrošinātas: terminu diktātu veidā, problēmlekciju, semināru-preses-konferenču veidā, notiek imitāciju un lietišķas spēles;
- 5) tiek realizēta bilingvālā apmācības forma.

Indikatori:

- 1) vispārizglītojošās disciplīnas ir visu studiju programmu kopējos un semestru plānos;
- 2) vispārteorētiskās disciplīnas ir visu studiju programmu kopējos un semestru plānos;
- 3) instrumentālās disciplīnas ir visu studiju programmu kopējos un semestru plānos;
- 4) terminu diktāti, problēmlekcijas, treniņi, lietišķās spēles u.c. ir visu studiju programmu kopējos un semestru plānos;
- 5) studiju programmu un studiju plānu kvalitātes ekspertu vērtējums.

Akadēmiskā personāla kvalitāte tiek nodrošināta:

- 1) trīs kategoriju pasniedzēju esamība augstskolā: profesionāli augstskolas pasniedzēji; uzaicināti valsts vadošie specialisti; ārvalstu viesprofesūra;
- 2) doktoru, profesoru un asociēto profesoru, kas piedalās studiju darbā, augsts skaitliskais sastāvs;
- 3) pasniedzēju spējas un iemaņas vadīt studiju darbu (lekcijas un praktiskās nodarbības) augstā teorētiskā un metodiskā līmenī;
- 4) katram pasniedzējam ir viņa lasāmā kursa informatīvi-metodiskais nodrošinājums, kas iekļauj:
  - kursa programmu
  - glosāriju
  - kursa teorētiskās pamatnostādnes
  - paškontroles uzdevumus
  - eksāmena uzdevumus pēc variantiem
  - obligātās literatūras sarakstu pēc kursa tēmām (sadaļām)
  - kursa rekomendējamās literatūras sarakstu
  - eksāmena darbu noformēšanas un iesniegšanas prasības
- 5) akadēmiskais personāls izmanto mūsdienu tehniskos apmācības līdzekļus;

- 6) pasniedzējiem ir zinātniskas un metodiskas publikācijas lasāmajos lekcijuursos un zinātniskajā virzienā;
- 7) pasniedzēju spējas veikt efektīvu kopsadarbību ar studējošajiem.

Indikatori:

- 1) trīs kategoriju pasniedzēju kvantitatīvo rādītāju esamība;
- 2) akadēmiskā personāla doktoru, profesoru un asociēto profesoru procentuālais sastāvs;
- 3) studiju virzienu, programmu, filiāļu vadītāju ekspertu vērtējums;
- 4) kursu-konceptu kvalitātes ekspertu vērtējums un kvantitatīvo rādītāju esamība virzienos;
- 5) studiju virzienu un programmu vadītāju ekspertvērtējums par kolēģiem;
- 6) zinātnisko un metodisko publikāciju kvantitatīvs rādītājs – kopējais un par pēdējiem 6 gadiem;
- 7) visu pasniedzēju anonīma anketēšana, ko veic visu virzienu studenti katru semestri pēc 10 kritērijiem.

Studiju procesa informatīvi-metodiskās bāzes kvalitāte tiek nodrošināta:

- 1) BSA mājas lapa – informatīvais sadaļu nodrošinājums;
- 2) sistēma “Moodl” – jebkura studiju kursa esamība sistēmā;
- 3) katrai akadēmiskai grupai ir savs e-pasts, kurā ir informācija;
- 4) lekciju kursi-koncepti, kursa programma, kursa teorētiskās pamatnostādnes un to izmantošanas algoritmi, starposmu un gala kontroles uzdevumi, glosārijs un rekomendējamās literatūras saraksts;
- 5) TV tiltu izmantošana lekciju translācijai filiālēs;
- 6) Skype izmantošana konsultāciju laikā;
- 7) lasāmo lekciju kursu audio un video ieraksti;
- 8) lasāmo kursu tematisku hrestomātiju drukāšana;
- 9) izdales materiālu tiražēšana papīra un ciparu formā;
- 10) didaktisku un metodisku darbu izdošana.

Indikatori:

Studiju procesa informatīvi-metodiskā nodrošinājuma sastāvdaļu kvantitātes un kvalitātes ekspertu vērtējums.

Studiju procesa materiāli-tehniskās bāzes kvalitāte tiek nodrošināta:

- 1) izmantojot lielu skaitu mūsdienīgu datortehniku;
- 2) izmantojot TV tiltu sistēmu reāla laika režīmā;
- 3) izmantojot auditorijās speciālu aprīkojumu;
- 4) izmantojot specializētas laboratorijas un darbnīcas.

Indikatori:

- dati par izmantojamā studiju procesā aprīkojuma veidu, modeļiem un skaitu;
- ekspertu vērtējums par aprīkojuma funkcionālu kvalitāti.

Abiturientu profesionālās sagatavošanas kvalitāte:

Studiju nobeiguma posmā speciālistu sagatavošanas kvalitāte tiek nodrošināta:

- 1) pamatojoties uz sociāli nozīmīgiem virzieniem diplomdarbu izstrādes gaitā kopā ar darbu zinātniskajiem vadītājiem;
- 2) pamatojoties uz lekciju kursu „Diplomdarba sagatavošanas un aizstāvēšanas metodika” un tā praktiskām nodarbībām ar mērķi paaugstināt diplomdarbu kvalitāti;
- 3) nodrošinot pirmsdiploma prakses vietas;
- 4) nodrošinot diplomdarbu priekšizstāvēšanu;
- 5) veidojot diplomdarbu aizstāvēšanas komisijas no Latvijā un ārvalstīs pazīstamiem speciālistiem un praktiķiem (komisijā 2 augstskolas pārstāvji, 3 – ārpusaugstskolas pārstāvji).

Abiturientu pēcdiploma kvalitātes vērtējums notiek:

- 1) darba resursu tirgus apmierinātības līmeņa vērtējums.
Izglītība ir tirgus attiecību sistēmas elements. Galvenie patērētāji ir darba devēji. Izglītība tiek uzskatīta par kvalitātīvu tad, kad veiksmīgi tiek apmierinātas darba tirgus vajadzības. Izglītība tiek izskatīta kā produkts, kura pieprasījumu nosaka patērētājs. Produkta kvalitāti nosaka pieprasījums.

Indikators – darba devēju atsauksmes par abiturientu sagatavošanas līmeni

Sociālu funkciju realizācijas vērtējuma līmeņi

Izglītība tiek traktēta kā neautonoma apakšsistēma, kas vērsta uz sabiedrības sociālās un profesionālās struktūru reprodukciju.

Indikators – sabiedrības un darba devēju atsauksmes par abiturientu sociālo funkciju realizācijas līmeni

Iegūtās izglītības ietekmes vērtējums abiturientu karjeras izaugsmē

Par kvalitātīvu ir jāuzskata tā iegūtā izglītība, kas nodrošina absolventa augstu konkurētspēju, palielina to sociālo mobilitāti, veicina veiksmīgu dzīves trajektoriju

Indikatori:

- Karjeras izaugsme;
- Ienākumu palielināšanās.

Speciālistu sagatavošanas kvalitātes vadība

Augstskolas struktūrvienību funkcijas kvalitātes nodrošināšanā un kontrolē:

- Rektors – studiju, metodiskā un zinātniskā darba kvalitātes vispārējas kontroles vadītājs, kvalitātes paaugstināšanas darba organizācija un koordinācija;
- Valde – kvalitātes sistēmas funkcionēšanas finanšu nodrošināšana un kontrole;
- Senāts - kvalitātes nodrošināšana un kontrole, pamatojoties uz izstrādātiem normatīviem nolikumiem, kas reglamentē augstskolas studiju, metodisko un zinātnisko darbību;
- Studiju virziena, programmas direktors – studiju plānu, programmu, kursa aprakstu, akadēmiskā personāla kvalitātes nodrošinājums un kontrole, studiju procesa informatīvi-metodiskais nodrošinājums;

- Filiāles direktors – filiāles studiju procesa, metodiskā un zinātniskā darba, administratīvā personāla kvalitātes nodrošinājums un kontrole;
- Vispārīzglītojošu disciplīnu katedra – vispārīzglītojošu disciplīnu pasniegšanas kvalitātes nodrošinājums un kontrole;
- Uzņemšanas komisija – abiturientu kvalitātes nodrošinājums un kontrole;
- Studiju metodiskā Padome – informatīvi-metodiskā nodrošinājuma koordinācija un studiju procesa nodrošinājums;
- Informatīvi-analītiskā nodaļa – studiju kursu pasniegšanas kvalitātes katra semestra vērtējuma nodrošināšana, administrācijas darba kvalitātes vērtējuma nodrošināšana.

Indikatori:

- Dibinātāju slēdzieni;
- Ārējo ekspertu vērtējums;
- Vispārējie un specifiskie studiju, informatīvi-metodiskie, zinātniski-pētnieciskie, administratīvie un saimnieciskie izdevumi

4.2. Kvalitātes nodrošināšanas un kontroles metodes un procedūras

1) Ekspertu vērtējums

Ekspertīze notiek, izmantojot BSA (iekšējie eksperti) vai citu organizāciju (ārējie eksperti) speciālistus. Ekspertīzes metodes tiek pielietotas, lai nodrošinātu kvalitātes kontroli:

- Studiju, metodiskā un zinātniskā darbā – BSA Senāts veic štata pasniedzēju vēlēšanu (pārvēlēšanu) procedūru amatos;
- Studējošo gala eksāmenos - bakalaura, maģistrantūras un doktora programmās diplomdarbu priekšizstāvēšanas un aizstāvēšanas laikā;
- Zinātnisku un metodisku publikāciju sagatavošanā un izdošanā – tiek piesaistīti kā iekšēji, tā ārēji recenzenti;
- Profesionālu programmu un studiju kursu sagatavošanā pēc specialitātēm – tiek vērtēta to atbilstība profesionālu un izglītības standartu prasībām.

2) Aptaujas metode

Tiek izmantota, lai iegūtu informāciju vērtējumam:

- Reklāmas kampaņu kvalitātei;
- Uzņemšanas komisijas darba efektivitātei;
- Visu studiju virzienu, programmu vadītāju priekšstata atbilstības līmenim darba tirgus reālajām vajadzībām.

Metode tiek izmantota darbā ar abiturientiem, viņu vecākiem, skolēniem un skolotājiem, ar akadēmisko un administratīvo personālu un darba devējiem.

3) Reģistrācijas metode

Konkrētu notikumu, objektu, izdevumu u.c. aprēķins. Tiek izmantota vērtējumam:

- Plānoto studiju darba nodarbību kvalitātei;
- Lekciju un nodarbību pārceļšanas daudzuma noteikšanai;
- Nodarbību apmeklējumam;
- Studējošo finanšu disciplīnas noteikšanai.

4) Aprēķina metode

Konkrētu parametru cēloņsakarību un empīrisku atkarību noteikšanas un izmantošanas metode. Tiek izmantota kvalitātes nodrošināšanai un kontrolei:

- Plānojot studiju procesu;
- Kontrolējot studējošo apmeklētības līmeni;
- Pārbaudot darbinieku darba disciplīnu;
- Pasniedzēju un darbinieku darba apmaksā.

5. Speciālistu sagatavošanas kvalitātes svarīgāko indikatoru monitorings

5.1. Monitoringa objekti un izpildītāji

N/p/k	Monitoringa objekts	Izpildītāji
1	Augstskolas mērķu un uzdevumu izvirzīšana kvalitātes jomā	Dibinātāji Valde
2	Stratēģijas un politikas projicēšana kvalitātes jomā struktūrvienību visos vadības līmeņos	Valde Rektors
3	Darba procesu svarīgāko rādītāju un raksturojumu mērījumu sistēmas pilnveidošana	Rektors Prorektori
4	Izglītības pakalpojumu tirgus un darba tirgus vajadzību analīze	Studiju virzienu vadītāji
5	Akadēmiskā personāla kvalitātes un studiju procesa apmierinātības līmeņa anonīms studentu vērtējums (katru semestri)	Analītiskā nodaļa
6	Studiju virzienu, programmu un filiāļu darba pašnovērtējums	Studiju virzienu, programmu, filiāļu vadītāji
7	Kvalitātes nodrošināšanas un kontroles sistēmas organizatoriskās struktūras pilnveidošana un personāla apmācība	Valde Personāldaļa
8	Iekšējā audita veikšana	Rektors Prorektori
9	Korektējošu un brīdinošu darbību sistēmas izstrāde	Valde Analītiskā nodaļa

5.2. Kvalitātes iekšējais audits

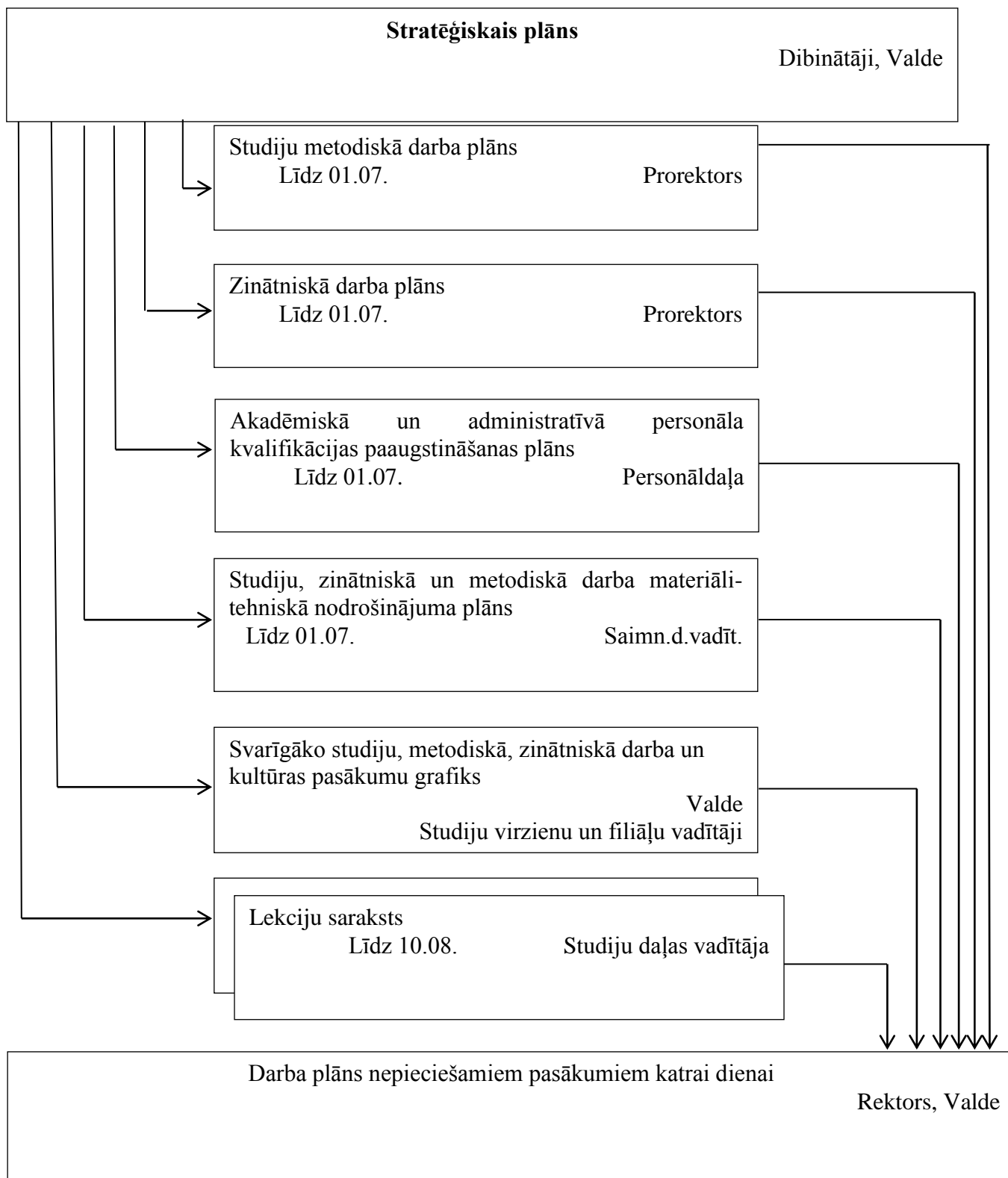
Iekšējam auditoram ir tiesības pieprasīt no administratīvā un akadēmiskā personāla auditam nepieciešamo informāciju. Var veidot auditoru grupu. Var rekomendēt korektējošu pasākumu veikšanu, pamatojoties uz audita rezultātiem.

5.3. Kvalitātes ārējais audits

Augstākās izglītības kvalitātes ārējais audits tiek veikts valsts un sabiedrisko vērtējumu veidā. Valsts audits – tā ir studiju virzienu licencēšana un studiju virzienu, augstskolas periodiska akreditācija. Sabiedriskais vērtējums – dažādu reitingu veidā.

Kvalitātes vērtējamais parametrs	Auditors
Abiturientu kvalitāte	Rektors
Studiju programmu un studiju plānu kvalitāte	Rektors
Akadēmiskā personāla kvalitāte	Valde
Informatīvi-metodiskā nodrošinājuma kvalitāte	Valde
Materiāli-tehniskās bāzes kvalitāte	Valde
Vadības kvalitāte	Dibinātāji

6. Plānošana: procesa struktūra

6.1. Ikgadēja plānošana un nepieciešamo darbu kontrole

Nepieciešamo darbu plānošana katram gadam jau daudzus gadus tiek realizēta plāna veidā:

“Svarīgāko nepieciešamo darbu plāns”. Tas sevī iekļauj:

- Sanāksmju un operatīvo sapulču kalendāro plānu;
- Lekciju grafiku;
- Svarīgāko darbu plānu katrai nedēļai (Sk.3.pielikumu)

BSA Valde realizē svarīgāko administratīvi-organizatorisko darbu plānošanu katram gadam.

Bez norādītajiem plāniem, lai paaugstinātu intelektuālo, laika un materiālo izdevumu organizācijas un optimizācijas kvalitāti, tiek uzskatīts par nepieciešamu katru gadu izstrādāt sekojošus plānus:

- Administratīvā un akadēmiskā personāla vēlēšanu (pārvēlēšanu) plāns Personāldaļa
- Akadēmiskā personāla kvalifikācijas paaugstināšanas plāns Personāldaļa
- Pašnovērtējumu un akreditācijas sagatavošanas un realizācijas plāns Studiju darba prorektors
- Zinātnisku konferenču un semināru sagatavošanas un realizācijas plāns Zinātniskā darba prorektors
- BSA zinātnisku un metodisku izdevumu plāns Valde
- Programmas „Erasmus” darba plāns Valde, „Erasmus” centrs
- Datortehnikas modernizācijas plāns Datorcentra vadītājs

6.2. Kvalitātes vadība (Quality Manual) – kārtība un nodrošināšanas mehānismi

Vispārējās nostādnes

BSA speciālistu sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kontroles vadība (tālāk – Vadība) nosaka vienotas prasības speciālistu sagatavošanas kvalitātes nodrošināšanas un kontroles sistēmā (tālāk – KNKS). Vadība izstrādāta saistībā ar Lisabonas Konvenciju, Boloņas konferences principiem par kvalifikācijas atzīšanu un atbilst „Augstskolu likumam” un citiem Latvijas Republikas normatīviem aktiem, kas reglamentē izglītības kvalitātes visu procedūru kontroli un vērtējumu.

KNKS rezultātu svarīgākie lietotāji:

- BSA vadība;
- BSA administratīvais, akadēmiskais un vispārējais personāls;
- studējošie un viņu vecāki.

KNKS svarīgākie mērķi, uzdevumi un funkcionēšanas principi.

KNKS pamata funkcijas:

- izglītības kvalitātes standartu nodrošinājums un visu ieinteresēto pušu vajadzību apmierināšana kvalitatīvas izglītības iegūšanā;
- apmācības kvalitātes vadības analītisks pavadījums;
- BSA izglītības procesa attīstības svarīgāko tendenču ekspertīze, diagnostika, vērtējums un prognozes;
- vadības lēmumu informatīvs nodrošinājums izglītības kvalitātes paaugstināšanas problēmu risināšanā.

KNKS mērķis ir iegūt objektīvu informāciju par izglītības kvalitātes stāvokli, par izmaiņu tendencēm un iemesliem, kas ietekmē tā līmeni.

KNKS svarīgākie uzdevumi:

- izglītības kritēriju vienotas izpratnes un pieeju mērījumiem veidošana;
- BSA izglītības sistēmas monitoringa informatīvs, analītisks un ekspertu nodrošinājums;
- izglītības kvalitātes vērtējuma sistēmas vienotas informatīvi-tehnoloģiskas bāzes izstrāde;
- izglītības attīstības stāvokļa izpēte un pašnovērtējums ar prognozi noteikt BSA iespējamo reitingu;
- BSA izglītības kvalitātes resursu bāzes veidošana un statistikas un monitoringa funkcionēšanas nodrošināšana.

KNKS pamatā ir sekojoši principi:

- izglītības kvalitātes prasību, normu un rādītāju realitāte; to sociālā un personiskā nozīmība;
- izglītības kvalitātes vērtējuma procedūru atklātums un caurspīdīgums;
- studējošo individuālo īpatnību uzskaitījums, vērtējot viņu studiju darba rezultātus;
- informācijas par izglītības kvalitāti un stāvokli pieejamība patērētājiem;
- BSA katra darbinieka iekšējā vērtējuma, pašnovērtējuma, pašanalīzes paaugstinājums.

6.3. Svarīgāko terminu definīcijas

Studiju darba rezultātu analīze (*Academic performance analysis*) – apmācības, kas izteikts vērtējumā (atzīmēs), rezultātu pētījums ar mērķi noteikt iegūto zināšanu, prasmju un iemaņu kvalitāti, kā arī apmācības kvalitātes vērtējums, lai veiktu korekcijas darbībās saistība ar kvalitātes paaugstināšanu.

Pirmsstudiju sagatavošana – darbība abiturientu piesaistei, viņu profesionālā orientācija un sagatavošana iestāšanai BSA.

Izglītības kvalitāte (*Quality of Education*) – BSA darbības atbilstības līmenis starptautiskā darba tirgus prasībām un izvirzītajiem mērķiem, prasībām, normām, standartiem augstākās izglītības jomā.

Kompetence – gatavība kādas darbības realizācijai konkrētās profesionālās situācijās. Kompetence parādās personiski orientētā darbībā un raksturo speciālista spējas realizēt savu cilvēcisko potenciālu profesionālā darbībā.

Kompetences – darbību vispārināti veidi, kas nodrošina profesionālas darbības produktīvu izpildi. Tās ir cilvēka spējas realizēt praksē savu kompetenci.

Kvalitātes menedžments (*quality management*) – vadības aspekts, ko veic augstākā līmeņa vadība, kas nodrošina ar resursiem, organizē darbu pēc kvalitātes, sadarbojas ar ārējo vidi, nosaka kvalitātes jomas politiku un plānus, pieņem un risina svarīgus stratēģiskus un operatīvus lēmumus kvalitātes jomā. Iepriekšminēto funkciju izpildē tiek iesaistīti organizācijas visi darbinieki, bet atbildību uzņemas tikai augstākā līmeņa vadība.

Kvalitātes nodrošināšana (*Quality assurance*) – kvalitātes menedžmenta sadaļa, kas virzīta uz prasību izpildes nosacījumu veidošanu kvalitātes jomā.

Izglītības process (*educational process*) – izglītības produkta izveides process (izglītības pakalpojuma sniegšana)

Izglītības pakalpojums (produkts) (*educational product*) – pakalpojums (produkts) izglītības jomā

Pamata izglītības programmas realizācija – darbība, kas vērsta uz studējošo svarīgāko kompetenču (profesionālā, instrumentālā, komunikatīvā, informatīvā, pasaules uzskata) izveidošanu paša studējošā interesēs un sabiedrības un valsts interesēs.

Papildus izglītības programmu realizācija – papildus šauri profesionālu, vispārkulturālu un citu kompetenču veidošana studējošiem.

Kvalitātes vadīšana - dokuments, kas nosaka politiku kvalitātes jomā un apraksta organizācijas kvalitātes sistēmu. Kvalitātes vadīšana var aptvert visu organizāciju vai kādu tās daļu. Parasti dokuments iekļauj sevī kvalitātes politiku, atbildīgos, personāla pilnvaras un savstarpējās attiecības, kvalitātes sistēmas metodikas un instrumentus, nolikumu par vadīšanas korekciju un pārskatīšanu.

Kvalitātes vadība (*quality control*) – operatīva rakstura darbība, ko veic organizācijas vadītāji un personāls, kas iedarbojas uz produkcijas izveides procesu ar mērķi – nodrošināt tā kvalitāti, veicot kvalitātes plānošanas un kontroles funkcijas, komunikāciju, izstrādājot un ieviešot pasākumus un pieņemot lēmumus kvalitātes jomā.

Izglītības kvalitātes vadība - pastāvīgs, plānveidīgs un mērķtiecīgs iedarbības process visos līmeņos uz faktoriem un nosacījumiem, kas nodrošina nākošā speciālista veidošanas optimālu kvalitāti, izmantojot viņa zināšanas, prasmes un iemaņas.

Personāla vadība – BSA darbības visu veidu un formu nodrošinājums ar kvalificētiem kadriem un personālam nepieciešamajām kompetencēm, un optimāla to izmantošana.